

Motion till riksdagen

1990/91:Ub94

av Nils-Olof Gustafsson (s)

med anledning av prop. 1990/91:82

Folkbildning

I svenskt folkbildningsarbete finns sedan länge erfarenheter av vad som med en modern term kallas distansöverbyggande teknik. Det har varit fråga om studiecirkelverksamhet knuten exempelvis till s.k. brevstudier eller till kurser i radio och TV. Folkhögskolor kan genom sina lärare medverka i lokalt studiearbete i studiecirkel- eller kursform (filialverksamhet eller s.k. utlokalisering av kurser). Ytterligare kan erinras om tidigare bokförsörjning genom bibliotekens utskick av "boklådor" och numera bl.a. genom boklån via bokbussar.

Modern informationsteknologi erbjuder på de nu nämnda områdena nya möjligheter, inte minst för folkbildningsarbetet i glesbygd. Konkret är det fråga om att utveckla två kunskapsområden. Det ena handlar om kunskaper att handha och utnyttja nya medier, något som i sig har folkbildande karaktär. Det andra kunskapsområdet knyts till uppbyggnad av nätverk för kunskapsökande inom olika kunskapsområden, t.ex. för studier i samhällsfrågor, ekonomi, livsåskådningsfrågor, litteratur eller språk.

Genom datoranknytningen kan man få tillgång både till särskilda databaser och till en i princip världsomspännande bibliotekskunskap – en nutida parallell till en tidigare folkbildningsepok "boklådor".

Det är angeläget att folkbildningsarbetet orienteras i sådan riktning.

Den distansöverbyggande tekniken kräver också på folkbildningsområdet metodutveckling. I metodhänseende är *projektverksamhet* med bas i folkbildningsarbetet viktigt.

Sannolikt bör det här vara fråga om projekt med utnyttjande av olika medier, s.k. flermedieprojekt. Projekten bör avse studier inom olika ämnesområden och på olika nivåer.

Det är naturligt att en nyorientering av folkbildningsarbetet av det slag det här skulle vara fråga om hålls samman i någon form av utvecklingscenter. Det är också naturligt att ett sådant utvecklingscenter knyts till en folkhögskola med erfarenhet av arbete i glesbygd och med närhet till annan informationsteknologisk kompetens.

I min motion, med anledning av regeringens proposition 1990/91:85 Växa med kunskaper, utvecklas närmare min syn på distansutbildning med inriktning gymnasieskola och komvux. Jag har i motionen understrukit det angelägna i att det i Norrlands inland skapas förutsättningar för uppbyggnad av ett kompetenscenter för distansöverbyggande teknik. En nära samverkan

mellan ett sådant center och ett motsvarande för folkbildningsarbetet skulle ge mycket goda förutsättningar för en samlad kompetensutveckling för distansutbildning på folkbildningsområdet, för gymnasieskolan, vuxenutbildningen och i viss mån högskola/universitet.

Med tanke dels på tidigare riksdagsbeslut om särskilda insatser i Norrlands inland, dels den teletekniska infrastrukturen i Jämtlands län, föreslås att ett kompetenscenter för distansöverbyggande teknik lokaliseras till Jämtlands län och att verksamhet för folkbildning förläggs till folkhögskola i länet.

En markering från statens sida av vikten av att modern informationsteknologi utnyttjas i folkbildningsarbetet är helt i linje med de mål som angivits i propositionen för statsbidrag till folkbildningen liksom med de principiella utgångspunkterna för förslagen.

Mot bakgrund av vad som nu anförs bör i uppgifterna för det i propositionen föreslagna folkbildningsrådet ingå att med medel som anvisas för forsknings-, utvecklings- och utvärderingsarbete upprätta ett utvecklingscenter för distansöverbyggande teknik med uppgifter och lokalisering enligt vad som ovan angivits.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om folkbildning och distansöverbyggande teknik.

Stockholm den 14 mars 1991

Nils-Olof Gustafsson (s)